

Kwalifikacja do szczepień przeciwko Covid-19 u dzieci

Leszek Szenborn

UNIwersytet Medyczny

IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Katedra i Klinika Pediatrii i Chorób Infekcyjnych

[< Powrót](#)

Komunikat nr 30 Ministra Zdrowia w sprawie szczepień przeciw COVID-19 dzieci w wieku 6 mc - 4 lata

08.12.2022

Minister Zdrowia informuje, że na podstawie zalecenia Zespołu ds. Szczepień Ochronnych z dnia 25.10.2022 r. wraz ze zmianą w rejestracji szczepionki **Comirnaty (Pfizer-BioNTech)** od **12 grudnia 2022 r.** rozpoczną się szczepienia w grupie dzieci 6 mc - 4 lata.

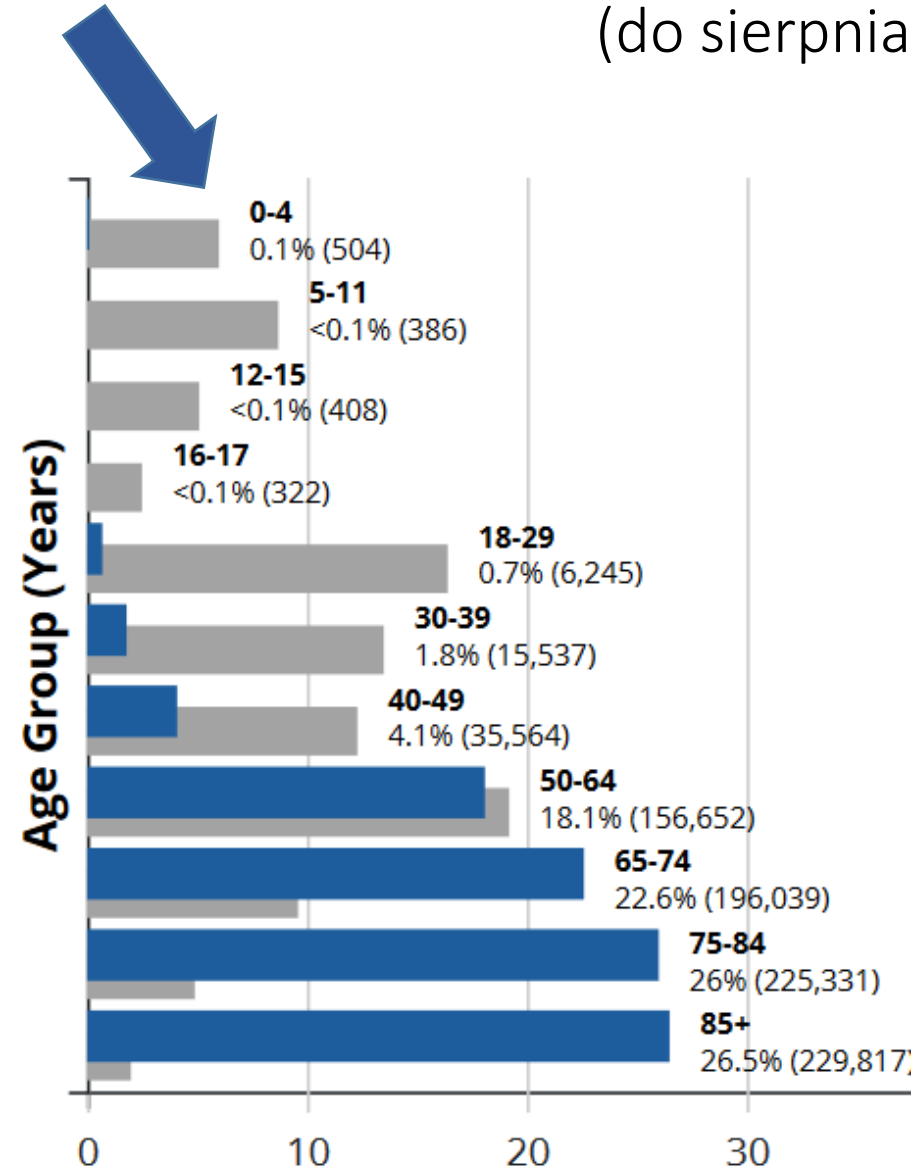
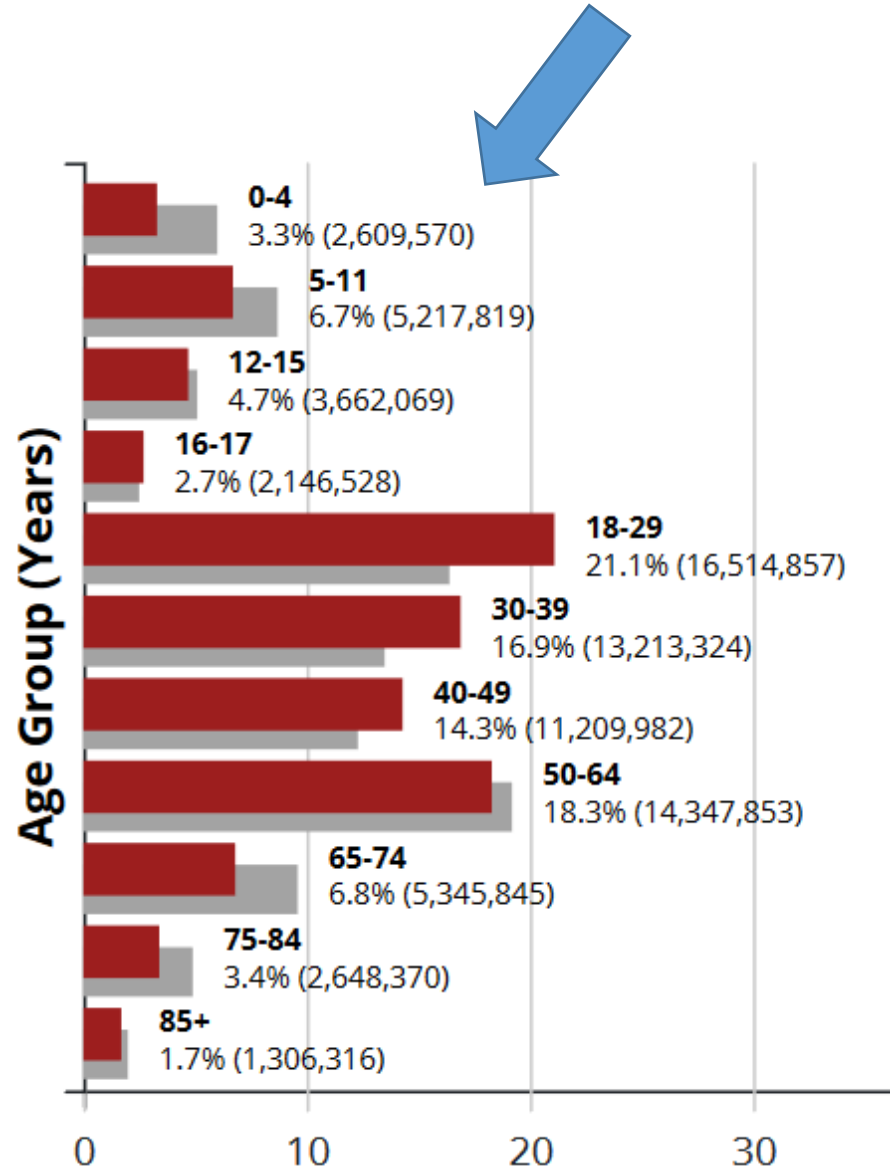
O kwalifikacji do szczepienia dzieci 6 mc – 4 lata decyduje każdorazowo lekarz.

Aby dobrze wykonać zadania, których się podejmujemy potrzebne są :

- Przekonanie kwalifikującego
- Docenić stawiającego się na szczepienie
- chęć do szczepienia jako oznaka proszczepionkowego nastawienia
- Znajomość bilansu korzyści do ryzyka
- **Ważne jest rozpocząć szczepienie**
 - dopiero po reakcji na 1.dawkę dostajemy więcej danych do analizy bilansu korzyści do ryzyka

USA : Zachorowania i zgony z powodu COVID-19

(do sierpnia 2022)

Czynniki ryzyka ciężkiej choroby COVID-19 u dzieci i młodzieży

- otyłość (BMI >95% centyla)
- wrodzony lub nabyty niedobór odporności
- choroby nowotworowe i rozrostowe
- pacjentów poddawanych leczeniu immunosupresyjnemu
- wrodzone wady serca i niewydolność serca
- przewlekłe choroby płuc, szczególnie z nadciśnieniem płucnym
- astmę oskrzelową
- przewlekłe choroby nerek
- przewlekłe choroby neurologiczne lub nerwowo-mięśniowe
- cukrzycę
- zespoły chorobowe z upośledzeniem umysłowym, trisomią 21

**Choroby
współistniejące
zwiększają
ciężkość przebiegu
COVID-19
u 68%**

hospitalizowanych pacjentów
pediatrycznych z USA
występowała co najmniej
1 choroba przewlekła²

**Zwiększenie liczby
przypadków
przyjęcia do szpitala³
> 2-krotnie**

w przypadku otyłości[†]

ok. 5-krotnie

w przypadku ciężkiej otyłości[†]

[†] Otyłość = BMI \geq 95. percentyla dla wieku; ciężka otyłość = BMI \geq 120% 95. percentyla dla wieku.

1..Graff K. i wsp. Risk factors for severe COVID-19 in children. The Pediatric Infectious Disease Journal 2021, 40(4):e137-ee45

2. Preston LE i wsp. JAMA Netw Open. 2021;4(4):e215298.

KALENDARZ SZCZEPIEŃ NA 2021 ROK

Szczepionka przeciw	24h*	6 tygodni	2 miesiąc	3 miesiąc	4 miesiąc	5 miesiąc	6 miesiąc	7 miesiąc	13-15 miesięcy	16-18 miesięcy	6 lat	12-13 lat	14 lat	19** lat	
Gruźlica	BCG														
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	HBV		HBV					HBV							
Rotawirusom			RV												
Błonnicy, tężcowi, krztuścowi			DTP	DTP	DTP					DTP	DTaP		Tdap	Td	
Poliomyelitis				IPV	IPV					IPV	IPV				
Hib			Hib	Hib	Hib					Hib					
Pneumokokom			PCV		PCV				PCV						
Odrze, śwince, różyczce									MMR		MMR				
Grypie									IIV (po ukończeniu 6 m.ż.) lub LAIV (po ukończeniu 24 m.ż. do ukończenia 18 lat)						

Szczepienia zalecane

- Meningokoki B – od 2 mies.
- Meningokoki ACWY – od 6 tygodni
- Grypa – od 6 mies.
- Ospa wietrzna – od 12 mies. (9 mies.)
- WZW A – od 12 mies.
- Kleszczowe zapalenie mózgu – od 12 mies.
- COVID-19 – od 12 lat
- HPV – od 9 lat

Przeszkody/ odmienności

- Lekarz do szczepień p-COVID
 - nie zna środowiska dziecka
 - nie ma jego dokumentacji poza książeczką zdrowia
 - polega na wywiadzie i analizie książeczki zdrowia
- **kwalifikuje do szczepień pomiędzy innymi szczepieniami wykonywanymi w innym miejscu przez inne osoby**

Jak powinna przebiegać kwalifikacja do szczepienia przeciwko COVID-19 u dzieci ?

- Dzieci do lat 15 powinny być kwalifikowane przez lekarza
 - Młodzież > 16 lat – także przez inny wyznaczony do tego personel medyczny
- Cel badania kwalifikacyjnego – stwierdzenie:
 - przeciwwskazań do szczepienia
 - tzw. stanów wymagających zachowania szczególnej ostrożności
- Standardowy wstępny wywiad przesiewowy przed szczepieniem (3 wersje ankiety)
- Badanie przedmiotowe
 - **W grupach 6m-4 lata i 5-11 lat:**
 - obligatoryjnie w celu wykluczenia ostrych objawów infekcji dróg oddechowych
 - **W grupie 12 lat i więcej:**
 - zależy od sytuacji klinicznej i sygnałów alarmowych ujawnionych w wywiadzie
 - przy stabilnym stanie pacjenta, bez zaostrzenia przewlekłego procesu chorobowego – pomiar temperatury

Miejsce na oznaczenie placówki medycznej

Imię i nazwisko osoby szczepionejPESEL lub seria i nr paszportu:.....

Imię i nazwisko przedstawiciela ustawowego:.....

Dane kontaktowe przedstawiciela ustawowego (Adres i nr telefonu):
.....

Kwestionariusz wstępnego wywiadu przesiewowego przed szczepieniem dziecka w wieku 6 miesięcy – 4 lata przeciw COVID-19 (kwestionariusz należy wypełnić przed wizytą w punkcie szczepień)

Odpowiedź na poniższe pytania pozwoli lekarzowi zdecydować czy można zaszczepić dziecko kwalifikowane do szczepienia przeciw COVID-19. Odpowiedzi będą wykorzystane w czasie kwalifikacji do szczepienia. Lekarz może zadać dodatkowe pytania. W przypadku niejasności, należy poprosić o wyjaśnienie lekarza kwalifikującego.

Kwalifikację do szczepienia dzieci w wieku 6 miesięcy – 4 lat prowadzi lekarz

Lp.	Pytania wstępne dotyczące narażenia na COVID-19	Tak	Nie
1.	Czy w ciągu ostatnich 7 dni dziecko miało bliski kontakt lub mieszka z osobą, która uzyskała dodatni wynik testu genetycznego lub antygenowego w kierunku wirusa SARS-CoV-2 lub mieszka z osobą, która miała w tym okresie objawy COVID-19 (wymienione w pyt. 3–5)?		
2.	Czy w ciągu ostatnich 7 dni dziecko miało podwyższoną temperaturę ciała lub gorączkę?		
3.	Czy w ciągu ostatnich 7 dni u dziecka poddawanego szczepieniu występował ból gardła, nowy, utrzymujący się kaszel lub nasilenie kaszlu przewlekłego z powodu rozpoznanej choroby przewlekłej?		
4.	Czy dziecko ma obecnie infekcję dróg oddechowych, biegunkę, wymioty?		

Jeśli odpowiedź na którekolwiek z powyższych pytań jest na TAK (pozytywna), szczepienie przeciw COVID-19 powinno zostać odroczone. Na szczepienie należy zgłosić się wówczas, gdy wszystkie odpowiedzi będą na NIE (negatywne). W razie wątpliwości należy skontaktować się z punktem szczepień.

Kwestionariusz wywiadu przed szczepieniem dziecka w wieku 6 miesięcy – 4 lata przeciw COVID-19

Lp.	Pytania dotyczące stanu zdrowia	Tak ^a	Nie	Nie wiem ^a
1.	Czy dziecko czuje się dzisiaj chore? (pomiar temperatury ciała wykonany w punkcie szczepień:°C)			
2.	Czy u dziecka wystąpiła kiedykolwiek ciężka niepożądana reakcja po szczepieniu (dotyczy również pierwszej dawki szczepionki przeciw COVID-19)? Jeśli tak, jaka? Jaka szczepionka została podana?			
3.	Czy u dziecka rozpoznano uczulenie na glikol polietylenowy (PEG), polisorbat lub inne substancje wchodzące w skład szczepionki ¹ ?			
4.	Czy w przeszłości u dziecka rozpoznano ciężką, uogólnioną reakcję alergiczną (wstrząs anafilaktyczny) po podaniu leku, pokarmu, po ukąszeniu przez owada?			
5.	Czy u dziecka występuje zaostrzenie choroby przewlekłej?			
6.	Czy dziecko otrzymuje leki obniżające odporność (immunosupresyjne, doustne kortykosteroidy – np. prednizon, deksametazon), leki z powodu nowotworu złośliwego (cytostatyczne), leki po przeszczepieniu komórek krwiotwórczych, narządu, radioterapię (napromienianie) lub leczenie biologiczne z powodu			

¹ Więcej informacji na temat składu szczepionek przeciwko COVID-19 można znaleźć w Ulotce dla pacjenta dostępnej na stronie Szczepimy się pod adresem: <https://www.gov.pl/web/szczepimysie/materialy-informacyjne-dla-szpitali-i-pacjentow-dotyczace-szczepien-przeciw-covid-19>. Ulotkę udostępnia również personel realizujący szczepienia.

Lp.	Pytania dotyczące stanu zdrowia	Tak ^a	Nie	Nie wiem ^a
	zapalenia stawów, nieswoistego zapalenia jelita (np. choroby Crohna) lub łuszczycy?			
7.	Czy dziecko choruje na hemofilię lub inne poważne zaburzenia krzepnięcia?			

a) Odpowiedź TAK lub NIE WIEM, na którekolwiek pytanie wymaga dodatkowego wyjaśnienia przez lekarza kwalifikującego do szczepienia.

Pytania w punkcie szczepień		Tak	Nie
1.	Czy nasunęły się wątpliwości do zadanych pytań?		
2.	Czy uzyskano odpowiedzi na zadane pytania?		

Zakwalifikowany do szczepienia/nie zakwalifikowany do szczepienia (właściwe podkreślić) przez:

..... Data:/godz.
(czytelny podpis lekarza)

Kwalifikacja do szczepienia przeciwko Covid-19 u dzieci

- **Szczepienie ozdrowieńców:**
 - szczepienia zaleca się także u tych dzieci, które przechorowały Covid-19
 - można je wykonać po upływie ≥ 30 dni od daty dodatniego wyniku badania w kierunku zakażenia SARs-CoV-2
 - kierujemy się stanem klinicznym dziecka
- **Dowolny odstęp** między szczepieniem przeciwko COVID-19 a każdym innym
- **Możliwość koadministracji** z innymi szczepionkami stosowanymi rutynowo u dzieci
- **Szczepienia po innej niż Covid-19 infekcji**
 - kierujemy się stanem pacjenta
 - nie ma zaleceń zachowania jakiegoś określonego odstępu

- *Centers for Disease Control and Prevention: Interim clinical considerations for use of COVID-19 vaccines currently authorized in the United States*
<https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/info-by-product/clinical-considerations.html> (dostęp: 30.10.2021)
- Committee on Infectious Diseases. COVID-19 vaccines in children and adolescents. *Pediatrics*. 2022; 149 (1): e2021054332

Nie zaleca się wykonywania badań
diagnostycznych w kierunku zakażenia
SARS-CoV-2
(RT-PCR] lub antygenowych)
ani badań serologicznych
w celu potwierdzenia przebycia zakażenia
wyłącznie po to, aby podjąć decyzję
o szczepieniu.

Centers for Disease Control and Prevention: Interim clinical considerations for use of COVID-19 vaccines currently authorized in the United States

<https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/info-by-product/clinical-considerations.html> (dostęp: 30.10.2021)

Dzieci i młodzież z wieloukładowym zespołem zapalnym PIMS (MIS-C) w wywiadzie

wg CDC stan na 29.11.2021

- zaleca się wcześniejszą konsultację ze specjalistą lub zespołem klinicznym sprawującym opiekę nad pacjentem
- korzyści ze szczepienia przeciwko COVID-19 przewyższają potencjalne ryzyko podobnej reakcji w odpowiedzi na szczepienie lub ryzyko zapalenia mięśnia sercowego u osób, które spełniają wszystkie następujące kryteria:
 - **ustąpienie objawów klinicznych MIS-C, w tym powrót prawidłowej czynności serca!**
 - od rozpoznania MIS-C ≥ 90 dni
 - duża lub znaczna transmisji SARS-CoV-2 w populacji
 - objawy MIS-C wystąpiły przed podaniem którejkolwiek dawki szczepionki przeciwko COVID-19.

Centers for Disease Control and Prevention: Interim clinical considerations for use of COVID-19 vaccines currently authorized in the United States

<https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/info-by-product/clinical-considerations.html> (dostęp: 30.10.2021)

Dzieci i młodzież leczone preparatami przeciwciał z powodu COVID-19 w wywiadzie

- W przypadku podania preparatów przeciwciał monoklonalnych zarejestrowanych do leczenia COVID-19 (ew. osocza ozdrowieńców?)
 - przed I dawką szczepionki
 - po I dawce i przed II dawką

szczepienie powinno być odroczone o ≥ 90 dni

- Nie należy powtarzać szczepienia przeciwko COVID-19 podanego w ciągu 90 dni po podaniu preparatów przeciwciał.

Pacjenci z zaburzeniami krzepnięcia i w trakcie przewlekłego leczenia przeciwzakrzepowego

- zaburzenia krzepnięcia **nie są** przeciwwskazaniem do szczepienia ***i.m.***
- Pacjenci z czynnikami ryzyka żylnej choroby zakrzepowo-zatorowej
 - wrodzona lub nabyta nadkrzepliwość (w tym czynnik V Leiden)
 - mutacja genu protrombiny 20210A
 - zespół antyfosfolipidowy
 - niedobór białka C lub S
 - niedobór antytrombiny

CZĘŚĆ III PSO – ZASADY SZCZEPIEŃ

- odstęp czasu między kolejnymi dawkami tej samej szczepionki powinien być zgodny ze wskazaniami producenta szczepionki dotyczącymi schematu szczepienia; może on ulec wydłużeniu, ale nie powinien być skracany;

CZĘŚĆ III PSO – ZASADY SZCZEPIEŃ

- odstęp między dwiema różnymi szczepionkami zawierającymi żywe drobnoustroje powinien być nie krótszy niż 4 tygodnie;
- odstęp czasu między różnymi szczepionkami niezawierającymi żywych drobnoustrojów jest **dowolny**, z zachowaniem niezbędnego odstępu dla uniknięcia nałożenia się ewentualnego niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) na kolejne szczepienie;
- odstęp czasu między szczepionką zawierającą żywe drobnoustroje, a szczepionką niezawierającą żywych drobnoustrojów jest **dowolny**, z zachowaniem niezbędnego odstępu dla uniknięcia nałożenia się ewentualnego NOP na kolejne szczepienie;

Ogólne wytyczne dotyczące szczepień ochronnych – cz. 1. Zalecenia ACIP

Oceń: (3.80/5 z 5 ocen)

Udostępnij:

[zobacz komentarze](#)

Ogólne wytyczne dotyczące szczepień ochronnych – cz. 1. Zalecenia amerykańskiego Komitetu Doradczego ds. Szczepień Ochronnych (ACIP)

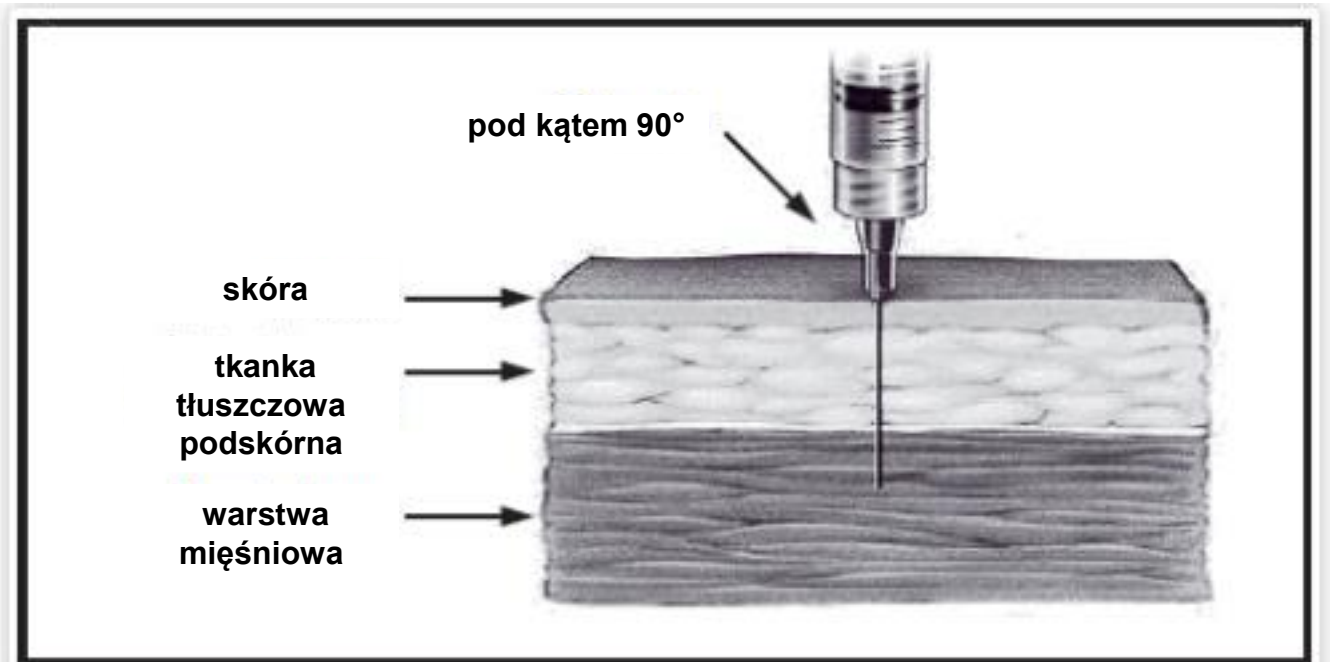
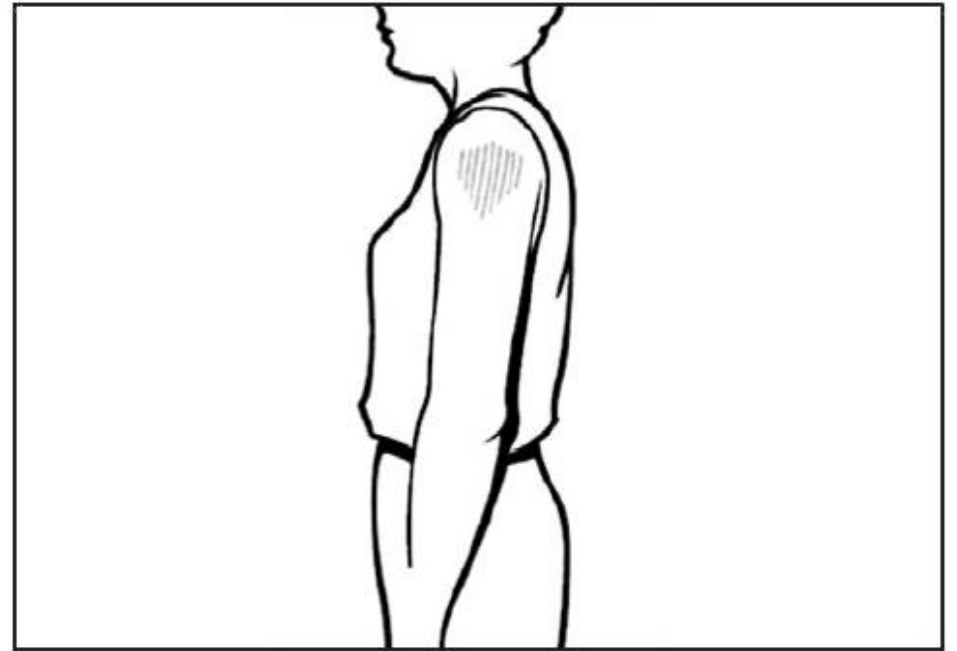
30.04.2012

Na podstawie: General recommendations on immunization. Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practices (ACIP).

Andrew T. Kroger, Ciro V. Sumaya, Larry K. Pickering

Morbidity and Mortality Weekly Report, 2011; 60 (RR-02): 1–60

Szczepienie domięśniowe

ZALECENIE – wstrzyknięcia *i.m.*

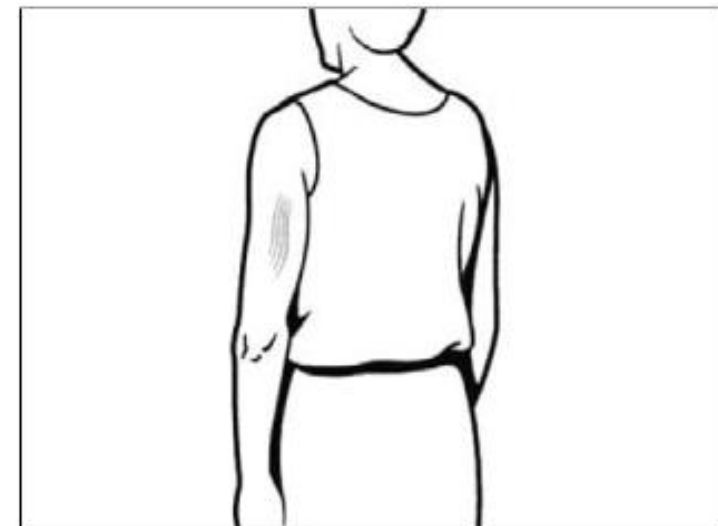
Okolicą anatomiczną
zalecaną do wykonywania
szczepień *i.m.*
u dzieci <3. rż. jest

przednio-boczna powierzchnia uda.

U starszych dzieci i osób dorosłych – **mięsień naramienny**
(ew. przednio-boczna powierzchnia uda)

<https://www.cdc.gov/vaccines/hcp/acip-recs/general-recs/administration.pdf>

ZALECENIA – wstrzyknięcia s.c.

U niemowląt w wieku
<12 mies. wstrzyknięcia
wykonuje się zazwyczaj w obrębie uda,
a w wieku ≥ 12 mies. –
w górną zewnętrzną powierzchnię
nad mięśniem trójgłowym ramienia.

Przeciwwskazania do szczepień ochronnych

ciężka anafilaksja (ogólnoustrojowa reakcja uczuleniowa)
po podaniu poprzedniej dawki szczepionki
lub na jakikolwiek jej składnik

Fałszywe „przeciwwskazania” do szczepień

- łagodnie przebiegająca ostra choroba infekcyjna z gorączką lub bez gorączki (np. przeziębienie, wysiękowe zapalenie ucha środkowego, biegunka)
- okres zdrowienia (rekonwalescencja) po chorobie (np. ospie wietrznej, mononukleozie zakaźnej itp.)
- narażenie na chorobę zakaźną
- niska lub umiarkowana gorączka po podaniu poprzedniej dawki szczepionki
- miejscowy NOP o łagodnym albo umiarkowanym nasileniu (np. obrzęk, zaczerwienienie, bolesność, powiększenie okolicznych węzłów chłonnych)

Fałszywe „przeciwwskazania” do szczepień

- stabilna choroba przewlekła, w tym ośrodkowego lub obwodowego układu nerwowego (np. mózgowie porażenie dziecięce, dobrze kontrolowana padaczka, opóźnienie rozwoju psychomotorycznego)
- odczulanie
- leczenie przeciwdrobnoustrojowe
- uczulenie na białko jaja kurzego (oprócz szczepienia przeciwko żółtej gorączce)
- wcześniactwo, wady wrodzone, asymetria napięcia mięśni, karmienie piersią, niedożywienie

itd., itp...

szczepienia info

PZH
NARODOWY INSTYTUT
ZDROWIA PUBLICZNEGO
od 1918 r.

Polskie Towarzystwo
Wakcynologii

mp.pl SZCZEPIENIA

Centers for Disease Control and Prevention
CDC 24/7: Saving Lives, Protecting People™

World Health
Organization

Vaccines & Immunizations

Szczepienie przeciw COVID-19 u dzieci

Ryzyko zgonu z powodu COVID-19 u dzieci:

1 : 11 000 dzieci

Zapalenia mięśnia sercowego, jako powikłanie szczepienia przeciw COVID-19

1 : 40 000 zaszczepionych

Zapalenie mięśnia sercowego po szczepieniu przebiega zazwyczaj łagodnie, ustępuje samoistnie po kilku dniach.

Comirnaty 3 μ - ChPL objawy niepożądane

- **Niemowlęta w wieku od 6 do 23 miesięcy** – po 3 dawkach
- W analizie badania 3 (fazy 2/3) 1 776 niemowląt (1 178 Comirnaty 3 μ g i 598 placebo) było w wieku od 6 do 23 miesięcy. Na podstawie danych z zaślepionego, kontrolowanego placebo okresu obserwacji do dnia odcięcia danych 29 kwietnia 2022 r. 570 niemowląt w wieku od 6 do 23 miesięcy, które otrzymały 3-dawkowy cykl szczepienia podstawowego (386 Comirnaty 3 μ g i 184 placebo), było obserwowanych przez medianę 1,3 miesiąca po trzeciej dawce.
- Najczęściej występującymi **działaniami niepożądanymi** u niemowląt w wieku od 6 do 23 miesięcy, które otrzymały jakąkolwiek dawkę cyklu szczepienia podstawowego, **były**:
 - drażliwość (>60%),
 - senność (>40%),
 - zmniejszenie apetytu (>30%),
 - tkliwość w miejscu wstrzyknięcia (>20%),
 - zaczerwienienie w miejscu wstrzyknięcia i gorączka (>10%).

Comirnaty 3 μ - ChPL objawy niepożądane

- **Dzieci w wieku od 2 do 4 lat – po 3 dawkach**
- W analizie badania 3 (fazy 2/3), **2 750** dzieci (1 835 Comirnaty 3 μ g i 915 placebo) było w wieku od 2 do 4 lat. Na podstawie danych z zaślepionego, kontrolowanego placebo okresu obserwacji do dnia odcięcia danych 29 kwietnia 2022 r. 886 dzieci w wieku od 2 do 4 lat, które otrzymały 3-dawkowy cykl szczepienia podstawowego (606 Comirnaty 3 μ g i 280 placebo), było obserwowanych przez medianę 1,4 miesiąca po trzeciej dawce.
- Najczęściej występującymi **działaniami niepożądanymi** u dzieci, które otrzymały jakąkolwiek dawkę cyklu szczepienia podstawowego, były:
 - ból w miejscu wstrzyknięcia i zmęczenie (>40%),
 - zaczerwienienie w miejscu wstrzyknięcia i gorączka (>10%).

Często, rzadko

- Rzetelnie informować
- Warto doświadczyć NOP, aby nie zachorować i nie trafić do szpitala
- Leki łagodzące p-bólowe i p-gorączkowe